

กิจกรรมการสอนเสริมแบบเข้ม

ชุดวิชา 32311 การบัญชีต้นทุนและการบัญชีเพื่อการจัดการ (ครั้งที่ 1)

ข้อ 1. บริษัทลีลาวดี จำกัด ผลิตเครื่องแบบพนักงานให้ลูกค้าตามแบบที่ลูกค้าต้องการ บริษัทมีงบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิตทั้งปีเป็นเงิน 462,000 บาท คาดว่าจะใช้แรงงานทางตรงทั้งสิ้น 21,000 ชั่วโมง ในระหว่างเดือนบริษัทรับงานจากลูกค้ารายหนึ่งเพื่อผลิตเครื่องแบบพนักงานจำนวน 76 ชุด ต้นทุนที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับงานผลิตงานนี้ มีรายละเอียดดังนี้

- (1) เบิกวัสดุทางตรง (ผ้า) จำนวน 260 เมตร ในราคาเมตรละ 55 บาท
- (2) เบิกวัสดุทางอ้อม (ด้าย กระจุม เป็นต้น) จำนวนรวม 1,200 บาท
- (3) จ่ายค่าแรงงานทางตรง 480 ชั่วโมง ในอัตราชั่วโมงละ 20 บาท
- (4) จ่ายค่าแรงงานทางอ้อมเป็นเงิน 1,400 บาท
- (5) ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรเย็บผ้าสำหรับเดือน 8,000 บาท
- (6) ค่ากระแสไฟฟ้าที่ใช้ในการผลิตสำหรับเดือนเป็นเงิน 2,400 บาท
- (7) บริษัทผลิตงานนี้เสร็จในระหว่างงวดและส่งมอบให้ลูกค้าในราคาตามสัญญา

- ให้ทำ**
- 1.1 คำนวณอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตคิดเข้างาน (ค่าใช้จ่ายการผลิตที่กำหนดล่วงหน้า) ของบริษัท
  - 1.2 บันทึกรายการข้างต้นในบัญชีแยกประเภทเฉพาะบัญชีงานระหว่างทำ บัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต บัญชีสินค้าสำเร็จรูป และบัญชีต้นทุนขาย
  - 1.3 คำนวณจำนวนค่าใช้จ่ายการผลิตคิดเข้างานสูงไปหรือต่ำไป และปรับปรุงเข้าบัญชีต้นทุนขาย
  - 1.4 บันทึกต้นทุนการผลิตของงานนี้ลงในบัตรต้นทุนงาน
  - 1.5 จัดทำบัตินทุนการผลิตสำหรับเดือนของบริษัท
  - 1.6 คำนวณต้นทุนขายสำหรับเดือนของบริษัท

ข้อ 2. บริษัทอาร์ดา จำกัด เริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ 1 มกราคม 25X1 การผลิตสินค้าของบริษัทต้องผ่านแผนกผลิต 2 แผนกคือ แผนก A และแผนก B โดยใช้ระบบ Actual Process Cost Accounting System

ต่อไปนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตในเดือนมกราคม 25X1

	แผนก A	แผนก B
ปริมาณการผลิต (หน่วย)		
หน่วยที่เริ่มผลิต	12,000	9,000
ผลิตเสร็จ	9,000	7,500
งานระหว่างทำปลายงวด	3,000 (ขั้นความสำเร็จ 40%)	1,500 (ขั้นความสำเร็จ 60%)

ต้นทุนการผลิต (บาท)

วัตถุดิบทางตรง	108,000	51,750
ค่าแรงงานทางตรง	56,100	65,520
ค่าใช้จ่ายการผลิต	35,700	43,680

ในการผลิตสินค้าจะมีการเบิกใช้วัตถุดิบทางตรงดังนี้

แผนก A เบิกใช้วัตถุดิบทางตรงครั้งเดียวเมื่อเริ่มผลิต

แผนก B เบิกใช้วัตถุดิบทางตรงสม่ำเสมอเมื่องานอยู่ระหว่างขั้นความสำเร็จ 30% ถึง 70%

ส่วนต้นทุนแปลงสภาพถือว่าเกิดขึ้นสม่ำเสมอทั้งสองแผนก

- ให้ทำ**
- 2.1 รายงานต้นทุนการผลิตของแผนก A และแผนก B สำหรับเดือนมกราคม 25X1
  - 2.2 บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไป
  - 2.3 บัญชีแยกประเภทงานระหว่างทำของทั้ง 2 แผนก

ข้อ 3. บริษัทสวนกุหลาบ จำกัด กำหนดต้นทุนมาตรฐานในการผลิตสินค้าของบริษัทไว้ดังนี้ (ระดับการผลิตปกติ 80,000 ชั่วโมงแรงงานทางตรง)

บัตรต้นทุนมาตรฐาน

วัตถุดิบทางตรง (3.5 เมตร ราคาเมตรละ 40 บาท)	140 บาท
ค่าแรงงานทางตรง (8 ชั่วโมง อัตราค่าแรง 10 บาทต่อชั่วโมง)	80 บาท
ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร (8 ชั่วโมง อัตราค่าใช้จ่าย 2 บาทต่อชั่วโมง)	16 บาท
รวม	<u>236 บาท</u>

งบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่เท่ากับ 480,000 บาท

ในงวดที่ผ่านมา บริษัทผลิตสินค้าได้ทั้งสิ้น 10,000 หน่วย โดยใช้ชั่วโมงแรงงานทางตรงไปทั้งสิ้น 82,000 ชั่วโมง ต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นจริงดังนี้

วัตถุดิบทางตรง (36,000 เมตร)	1,422,000 บาท
ค่าแรงงานทางตรง	902,000 บาท
ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร	147,600 บาท
ค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่	490,000 บาท

- ให้ทำ** คำนวณผลต่างดังต่อไปนี้ พร้อมระบุว่าเป็นผลต่างที่น่าพอใจ (F) หรือผลต่างที่ไม่น่าพอใจ (U)
- 3.1 ผลต่างวัตถุดิบทางตรง
  - 3.2 ผลต่างค่าแรงงานทางตรง
  - 3.3 ผลต่างค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร
  - 3.4 ผลต่างค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่

ข้อ 4. ค่าใช้จ่ายการผลิต ณ ระดับกำลังการผลิตปกติ 50,000 ชั่วโมงเครื่องจักรของบริษัทแห่งหนึ่งมีดังนี้

ค่าไฟ	80,000 บาท
ค่าจัดการวัตถุดิบ	160,000 บาท
ค่าเตรียมการผลิต	120,000 บาท
ค่าตรวจสอบคุณภาพ	<u>40,000 บาท</u>
รวม	<u>400,000 บาท</u>

บริษัทคิดค่าใช้จ่ายในการผลิตเข้างานที่ทำโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการผลิตอัตราเดียวตามเกณฑ์ชั่วโมงเครื่องจักร บริษัทประสบปัญหาในการประมูลราคาสู้คู่แข่งขั้นไม่ได้ ผู้บริหารของบริษัทได้ให้ฝ่ายบัญชีเสนอข้อมูลใหม่ โดยนำระบบการคิดต้นทุนตามกิจกรรมเข้ามาใช้ เนื่องจากจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากกว่าระบบเดิมที่ใช้อยู่ ฝ่ายบัญชีของบริษัทได้นำเสนอข้อมูลดังนี้

กิจกรรม	ตัวหลักต้นทุน	ต้นทุนรวม (บาท)
จ่ายไฟกำลัง	กิโลวัตต์ชั่วโมง 20,000 กิโลวัตต์	48,000
จัดการวัตถุดิบ	จำนวนครั้งที่เคลื่อนย้าย 5,000 ครั้ง	120,000
เตรียมการผลิต	จำนวนครั้งเตรียมการผลิต 1,000 ครั้ง	160,000
ตรวจสอบคุณภาพ	จำนวนครั้งที่ตรวจสอบ 3,000 ครั้ง	<u>72,000</u>
	รวม	<u>400,000</u>

บริษัทเข้าเสนอราคาประมูลผลิตภัณฑ์ ก. จำนวน 2,000 หน่วย ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและโครงสร้างต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ ก. มีดังนี้

ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง (บาท)	40,000
ต้นทุนค่าแรงงานทางตรง (บาท)	200,000
ชั่วโมงเครื่องจักร	4,000
ชั่วโมงแรงงานทางตรง	3,600
กิโลวัตต์ชั่วโมง	4,000
จำนวนครั้งที่เคลื่อนย้ายวัตถุดิบ	80
จำนวนครั้งเตรียมการผลิต	10
จำนวนครั้งที่ตรวจสอบ	40

ให้ทำ 4.1 คำนวณต้นทุนต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์ ก. ภายใต้วิธีการคิดต้นทุนแบบเดิมที่บริษัทใช้อยู่

4.2 คำนวณต้นทุนต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์ ก. เมื่อใช้วิธีต้นทุนฐานกิจกรรม

กิจกรรมการสอนเสริมแบบเข้ม

ชุดวิชา 32311 การบัญชีต้นทุนและการบัญชีเพื่อการจัดการ (ครั้งที่ 2)

ข้อ 1. บริษัทเทอร์มินอล 22 จำกัด มีผลการดำเนินงานของงวดที่ผ่านมา ดังนี้

	หน่วย: บาท
ยอดขาย (40,000 หน่วย)	840,000
ต้นทุนขาย	<u>600,000</u>
กำไรขั้นต้น	240,000
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>200,000</u>
กำไร	<u>40,000</u>

ต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประกอบด้วยต้นทุนผันแปร 80% และ 20% ตามลำดับ ส่วนที่เหลือเป็นต้นทุนคงที่

ให้ทำ (1) งบกำไรขาดทุนโดยแยกต้นทุนตามพฤติกรรม

(2) คำนวณจุดคุ้มทุนของงวดที่ผ่านมาเป็นจำนวนหน่วย

(3) คำนวณส่วนเกินที่ปลอดภัยของงวดที่ผ่านมา

(4) ถ้าบริษัทต้องการกำไรก่อนภาษีเป็นเงิน 120,000 บาท บริษัทต้องจำหน่ายสินค้าในงวดที่ผ่านมาเป็นจำนวนกี่หน่วย

(5) ต้นงวดถัดไป โครงสร้างต้นทุนของบริษัทไม่เปลี่ยนแปลงจากงวดที่ผ่านมา และคาดว่าปริมาณขายจะเท่ากับงวดที่ผ่านมา โดยที่บริษัทมีกำลังการผลิตวางอยู่ 5,000 หน่วย ลูกค้า X เสนอขอซื้อสินค้าของบริษัทจำนวน 5,000 หน่วย ในราคาหน่วยละ 15 บาท ถ้าบริษัทรับคำสั่งซื้อจากลูกค้ารายนี้ บริษัทจะมีกำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากเดิมอย่างไร

(6) ถ้าต้นงวดถัดไป นอกจากลูกค้า X แล้ว ยังมีลูกค้า Y เสนอขอซื้อสินค้าจากบริษัท จำนวน 2,200 หน่วย ในราคาหน่วยละ 2,200 หน่วย ในราคาหน่วยละ 17 บาท บริษัทสามารถรับคำสั่งซื้อจากลูกค้าได้เพียงรายเดียว บริษัทควรรับคำสั่งซื้อจากลูกค้า X หรือลูกค้า Y เพื่อให้บริษัทได้กำไรมากที่สุด

ข้อ 2. บริษัทฟ้าอันดามัน จำกัด จัดเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำงบประมาณเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตสำหรับไตรมาสสุดท้ายของปี ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

- ประมาณการขายสินค้าตั้งแต่เดือนตุลาคม-ธันวาคมปีปัจจุบัน และมกราคมของปีถัดไป มีจำนวน 1,500 หน่วย 1,800 หน่วย 1,600 หน่วย และ 2,000 หน่วยตามลำดับ นโยบายการสำรองสินค้าคงเหลือปลายเดือนเท่ากับ 20% ของปริมาณขายเดือนถัดไป

- การผลิตสินค้าแต่ละหน่วยใช้ต้นทุนการผลิต ดังนี้

วัตถุดิบทางตรง 3 กรัม ราคากรัมละ 10 บาท

แรงงานทางตรง 0.5 ชั่วโมง อัตราค่าแรง 60 บาทต่อชั่วโมง

ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร 0.5 ชั่วโมง อัตรา 15 บาทต่อชั่วโมง

ค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่เดือนละ 40,000 บาท ในจำนวนนี้มีค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์เดือนละ 12,000

บาท

บริษัทใช้ระบบการสั่งซื้อแบบทันเวลา (Just-in-time: JIT) จึงสั่งซื้อวัตถุดิบมาใช้ในการผลิตเท่าปริมาณที่ต้องการใช้ผลิตในแต่ละเดือน โดยไม่มีวัตถุดิบคงเหลือ บริษัทจ่ายค่าซื้อวัตถุดิบ 80% ภายในเดือนที่ซื้อ ที่เหลือจ่ายภายในเดือนถัดไป เมื่อต้นเดือนตุลาคมคาดว่าจะมีเจ้าหนี้ค่าวัตถุดิบจำนวน 8,000 บาท ส่วนต้นทุนอื่นนอกเหนือจากวัตถุดิบจะจ่ายภายในเดือนที่เกิดรายการ

ให้ทำ จัดทำงบประมาณต่อไปสำหรับไตรมาสแรกของปี (แยกเป็นรายเดือน)

2.1 งบประมาณการผลิต

2.2 งบประมาณวัตถุดิบ

2.3 งบประมาณค่าแรงงานทางตรง

2.4 งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต

2.5 งบประมาณเงินสด เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิต

ข้อ 3. บริษัทเกาหลี จำกัด แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 สาขา รายละเอียดของแต่ละสาขาปรากฏดังนี้

	สาขา A	สาขา B
ยอดขาย	8,000,000	10,000,000
กำไรจากการดำเนินงาน	200,000	900,000
สินทรัพย์รวมเฉลี่ย	2,000,000	5,000,000

ผู้บริหารกำหนดอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการคือ 9%

ให้ทำ 3.1 คำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของทั้งสองสาขา

3.2 คำนวณกำไรส่วนที่เหลือของทั้งสองสาขา

3.3 ถ้าสาขาทั้งสองมีโอกาสลงทุนในโครงการใหม่ ซึ่งทำให้เกิดกำไรจากการดำเนินงาน 15,000 บาท โดยใช้สินทรัพย์เพิ่มอีก 100,000 บาท สาขาจะยอมรับโครงการใหม่นี้หรือไม่ หากผู้บริหารของสาขาถูกประเมินผลการปฏิบัติงานด้วย

(1) อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

(2) กำไรส่วนที่เหลือ

ข้อ 4. ผู้บริหารของบริษัทตะวันฉาย จำกัด กำลังพิจารณาโครงการลงทุน 2 โครงการซึ่งเป็นโครงการที่เป็นอิสระต่อกัน โดยมอบหมายให้นักศึกษาซึ่งเป็นผู้จัดการฝ่ายการเงินพิจารณาว่าโครงการลงทุนโครงการใดน่าลงทุนมากที่สุด

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อโครงการ	เงินลงทุนเริ่มแรก
พาวิลเลียมเพลซ	25,000
บางกอกวิลล่า	20,000

ผู้บริหารของบริษัทฯ กำหนดอัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากการลงทุนเท่ากับ 14% ซึ่งแต่ละโครงการมีกระแสเงินสดส่วนเพิ่มตลอดอายุของโครงการดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อโครงการ	กระแสเงินสดส่วนเพิ่ม			
	สิ้นปีที่ 1	สิ้นปีที่ 2	สิ้นปีที่ 3	สิ้นปีที่ 4
พาวิลเลียมเพลซ	7,000	7,000	7,000	7,000
บางกอกวิลล่า	5,000	6,000	7,000	11,000

ให้ทำ วิเคราะห์โครงการลงทุน โดยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

4.1 ดัชนีกำไร (Profitability Index: PI)

4.2 อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return: IRR)